Motion

1983/84:2348

Lennart Pettersson m. fl.
Ändrad tillämpning av livsmedelslagen

Livsmedelslagen är en viktig lagstiftning ur hälso- och konsumentsynpunkt. Den har dock i ett avseende fått en konkurrenssnedvridande effekt, som det är angeläget att få bort utan att för den skull konsumentintresset eftersätts. Det gäller märkningen av färdigförpackade livsmedel, där livsmedelslagen säger att förpackarens eller tillverkarens namn och hemort skall anges. Detta står i 13 §. I samma paragraf ges också möjligheten för regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer att ge dispens.

F. n. ges dispenser av livsmedelsverket endast åt importörer av utländska livsmedel. Motivet är då praktiska eller kostnadsmässiga skäl. På förpackningen anges då i stället för namn på förpackare eller tillverkare exempelvis "Tillverkat för ICA". Livsmedelsverket nekar däremot konsekvent att ge några som helst dispenser vid svensk tillverkning.

Den konsumentkooperativa livmedelsindustrin har genom att livsmedelsverket vägrar att ge dispenser vid svensk tillverkning försatts i ett konkurrensläge vid försäljning till privata butiker och kedjor som icke kan sägas vara neutralt.

KF:s industrier tillverkar varor främst för de kooperativa butikerna. Dessa konkurrerar hårt med privathandeln, som har 78 % av den totala försäljningen av livsmedel. De konsumentkooperativa livsmedelsindustrierna har genom de här berörda märkningsbestämmelserna icke någon möjlighet att producera varor till den privata handeln. Av lätt insedda skäl nekar privathandeln att sälja produkter som är märkta på så sätt att det framgår att de är tillverkade av konsumentkooperationen.

Samtidigt föreligger ett klart intresse på vissa håll inom privathandeln att sälja s. k. lönetillverkade varor som kan framställas på någon av KF:s fabriker om märkningsfrågan kan lösas. Lönetillverkning sker redan nu i ganska stor skala inom privatindustrin. Sannolikt är vi bara i början av den här utvecklingen mot lönetillverkning för de stora handelsblocken.

13 §, punkt 6 i livsmedelslagen utgör inget hinder när det gäller en utvidgad lönetillverkning så länge det rör sig om den privatägda och den producentkooperativa livsmedelsindustrin. Detta innebör att majoriteten av svensk livsmedelsindustri icke har något att erinra mot den nuvarande lagstiftningen eftersom den ju minskar konkurrensen.

Annorlunda ligger det till för konsumentkooperationens livsmedelsindustrier. Livsmedelslagen utgör de facto en effektiv spärr för all produktion till butiker utanför konsumentkooperationen. Detta innebär i klartext

att den nuvarande livsmedelslagstiftningen på denna punkt direkt diskriminerar konsumentkooperativ industri jämfört med privat industri.

Det kan tilläggas att Sverige internationellt sett är ensamt bland jämförbara länder att bara ange två möjligheter — tillverkare eller förpackare — när det gäller att ange varans ursprung.

Det är viktigt att livsmedelslagen ändras på denna punkt eller att i varje fall en utvidgning av dispensgivningen kommer till stånd så att samtliga svenska livsmedelsindustrier ges möjligheter att konkurrera på lika villkor.

Vi föreslår därför att en utvidgad dispens från kravet i livsmedelslagens 13 §, punkt 6 införs, innebärande att *svensktillverkat* livsmedel av tillverkaren skall kunna märkas med "Packat för . . ." när detta, som när konsumentkooperativa livsmedelsindustrier säljer till privata butiker, är motiverat utifrån konkurrensneutralitetssynpunkt.

Dispensutvidgningen vad avser svenska tillverkare av färdigförpackade livsmedel bör inte innebära några problem utifrån de intressen som livsmedelslagstiftningen har att värna mot bakgrund av den starka kontroll som livsmedelsverk och hälsovårdsmyndigheter har över hygien och arbetsställen i Sverige.

Med hänvisning till vad som anförts i motionen hemställs

att riksdagen uttalar sig för utvidgade dispensmöjligheter vad avser livsmedelslagens 13 §, punkt 6, i syfte att hindra fortsatt diskriminering av de konsumentkooperativa livsmedelsindustrierna.

Stockholm den 25 januari 1984

LENNART PETTERSSON (s)

LARS SVENSSON (s) BENGT KRONBLAD (s)